

دبیرستان استعدادهاى درخشان
شهید بهشتی مراغه

ادراه كل آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی
مدیریت آموزش و پرورش مراغه
آزمون های داخلی نوبت اول (دی ماه ۱۴۰۳)

جای مهر

نام و نام خانوادگی:	نام آزمون:	فارسی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۲۲
نام کلاس: دوازدهم ریاضی	پایه تحصیلی:	دوازدهم	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه
نام دبیر:	افشاری	تعداد صفحات: چهار صفحه	

توضیحات دبیر:

قلمرو زبانی (۷ نمره)

لغت و املا (۳ نمره)

سوال	بارم
۱	عبارت زیر در توضیح کدام گزینه آمده است؟ «کمال توجه بنده به حق و یقین بر اینکه خداوند در همه احوال عالم برضمیر اوست.» (۱) انبساط □ (۲) مراقبت □ (۳) معاملات □ (۴) مکاشفت □
۲	برابر معنایی واژه «مستور» در کدام گزینه آمده است؟ (۱) گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان (۲) بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود (۳) در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست (۴) مکر او معکوس و او سرزیر شد گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست □ در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی □ با جان بود به عشق، در سامان نیست □ روزگارش برد و روزش دیر شد □
۳	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. (۱) پیر مرد از داخل کازیه روی میز یک پاکت کهنه را برداشت. (۲) چون من در آن حضرت رسم و تاب آفتاب آن جمال بر من رتد.
۴	در هریک از ابیات و عبارات زیر، کدام واژه داخل کمانک از نظر املائی درست است؟ (الف) و(سمرت - ثمرت) این تجربت آن بود که همه روز گرسنه بماند. (ب) یک تپّه یادگاری بزرگ که حدود پنجاه متر (ارتفاع - ارتفاع) دارد، در آنجا برپاست. (ج) تا وا رهی از دم (ستوران / سطوران) / وین مردم نحس دیو مانند
۵	در کدام گزینه، املاى واژه ای غلط است؟ شکل درست آن را بنویسید. (الف) هیچی نباشه واسه مین گزاری این منطقه دو هزارتا مین لازم داریم. (ب) حاجی آن قدر مهربان است که جرئت کنیم برای بار آخر با شوخی از او انتقاد کنیم.
۶	در گروه کلمه های زیر، دو مورد نادرستی املائی وجود دارد؛ شکل درست هر یک را بنویسید. «فخر و مباحات، سوء هاضمه، تجلی و قرب، تاق و جفت، مأوا و پناهگاه، کافور و ظماد، فرآش باد صبا»
۷	در میان واژه های زیر کدام واژه اهمیت املائی ندارد؟ (الف) چند شعاع کم نور □ (ب) مردم فراموشکار □ (پ) نغمه محبت □ (ت) زیباترین نواحی عالم □
دستور (۴ نمره)	
۸	در بیت «گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت: کار شرع کار درهم و دینار نیست» چند مفعول به کار رفته است؟

سوال	(صفحه دوم)	بارم
۹	با توجه به « فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ابربهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد» چند ترکیب اضافی و وصفی به ترتیب در متن وجود دارد؟ الف) چهار، دو □ ب) سه، سه □ ج) دو، چهار □ د) پنج، دو □	/۲۵
۱۰	نقش کلمات مشخص شده در کدام گزینه درست هست؟ « گفت نزدیک است والی را سرای آنجا شویم / گفت والی از کجا در خانه خمار نیست » الف) متمم، نهاد، مسند □ ب) مفعول، نهاد، مفعول، متمم □ ج) مضاف الیه، نهاد، نهاد، متمم □	/۵
۱۱	کدام عبارت درست و کدام عبارت نادرست است؟ الف) در گروه اسمی «یک تپه یادگاری بزرگ»، «تپه»، ممیز است. ب) در گروه اسمی «سه فرسخ کوهستانی»، واژه «کوهستانی»، صفت بیانی نیست. الف) درست □ نادرست □ ب) درست □ نادرست □	/۵
۱۲	نوع وابسته و وابسته در کدام گزینه مطابق الگوی (_ _ _ _) است؟ الف) مخارج شش ماه □ ب) طیلسان آبی مدیترانه □	/۲۵
۱۳	در همه گزینه ها به جز وابسته و وابسته داریم. الف) ساخته چند عنصر □ ب) دل یخچالی بزرگ □ ت) تموز سوزان کویر □ ث) غربت زندان شهر □	/۲۵
۱۴	الگوی ساخت همه گزینه ها به جز جمله گزینه «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است. الف) عشق حقیقی، دل و جان را پاک می گرداند. □ ب) محبت به غایت را عشق خوانند. □ پ) برخی عاشق را دیوانه می پندارند. □ ت) عشق از بهر این معنی فرض راه آمد. □	/۵
۱۵	کدام بیت، جمله مستقل مرکب دارد؟ جمله وابسته (=پیرو) آن را مشخص کنید. الف) گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت به جانت سوگند □ ب) بگرای چو ازدهای گرز / بخروش چو شرزه شیر ارغند □	/۵
۱۶	در نوشته زیر «نقش های تبعی» را با ذکر «نوع» آن مشخص کنید. (۵/۵) (شهریور ۹۸) «رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی. دیوار های قطور و بارو های دود خورده آن به زبان حال باز گو می کند که ...»	/۵
۱۷	نوع «را» را در هریک از موارد زیر، بررسی کنید. الف) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. ب) در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد.	/۵
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۸	بیت های زیر را کامل کنید. آینه نگاهت صبح و ساحل / گاه گاهت، ستاره باران	/۷۵
۱۹	کدام گزینه تکمیل کننده بیت زیر است؟ «ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی /» الف) تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی □ ب) تا راهرو نباشی کی راهبر شوی؟ □ پ) در راه ذوالجلال چو بی پا و سر شوی □ ت) زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی □	/۲۵
۲۰	هریک از آثار «قصه شیرین فرهاد، تمهیدات، فیه ما فیه» با کدام یک از توضیحات زیر مناسب است؟ ۱) کتابی است عرفانی از عین القضات همدانی: ۲) داستانی است طنز، از احمد عربلو با موضوع دفاع مقدس: ۳) اثری است منثور از مولانا جلال الدین:	/۷۵

سوال	نام و نام خانوادگی :	کلاس :	(برگه دوم - صفحه سوم)	بارم												
۲۱	یکی از سراینندگان غزل اجتماعی است.			۲۵ /												
۲۲	آرایهٔ بارز موجود در ستون «ب» را به بیت مربوط در ستون «الف» وصل کنید. (۱) (یک آرایه در ستون ب اضافی است).			۱												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">الف</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">(۱) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری</td> <td style="padding: 5px;">الف) حسن تعلیل</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">(۲) آتش عشق است کاندر نی فتاد / جوشش عشق است کاندر می فتاد</td> <td style="padding: 5px;">ب) اسلوب معادله</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">(۳) در عالم پیر هر کجا برنایی است / عاشق بادا که عشق خوش سودایی است</td> <td style="padding: 5px;">پ) مجاز</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">(۴) از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمر بند</td> <td style="padding: 5px;">ت) ایهام</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="padding: 5px;">ث) استعاره</td> </tr> </tbody> </table>					الف	ب	(۱) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری	الف) حسن تعلیل	(۲) آتش عشق است کاندر نی فتاد / جوشش عشق است کاندر می فتاد	ب) اسلوب معادله	(۳) در عالم پیر هر کجا برنایی است / عاشق بادا که عشق خوش سودایی است	پ) مجاز	(۴) از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمر بند	ت) ایهام		ث) استعاره
الف	ب															
(۱) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری	الف) حسن تعلیل															
(۲) آتش عشق است کاندر نی فتاد / جوشش عشق است کاندر می فتاد	ب) اسلوب معادله															
(۳) در عالم پیر هر کجا برنایی است / عاشق بادا که عشق خوش سودایی است	پ) مجاز															
(۴) از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمر بند	ت) ایهام															
	ث) استعاره															
۲۳	آرایه های کدام گزینه، همگی در دو بیت زیر وجود دارند؟ «تا واره‌ی از دم ستوران / وین مردم نحس دیو مانند باشیر سپهر بسته پیمان / با اختر سعد کرده پیوند»			۲۵ /												
<p>الف) استعاره، تشخیص، تشبیه، حُسن تعلیل □ ب) مجاز، حس آمیزی، تشخیص، تشبیه □</p> <p>پ) حس آمیزی، اغراق، استعاره، حُسن تعلیل □ ت) مجاز، اغراق، واج آرایی، جناس □</p>																
۲۴	آرایه های ادبی بیت و عبارت زیر را بررسی کنید. (برای هر مورد، دو آرایه کافی است.) (هر مورد ۲۵ /)			۱												
<p>الف) آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد</p> <p>ب) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد</p>																
۲۵	در عبارت زیر، آرایه های خواسته شده را مشخص کنید. «گفت: به خاطر داشتم چون به درخت گل رسم، دامنی پر کُرم هدیهٔ اصحاب را. چون برسیدم، بوی گُلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت»			۷۵ /												
<p>الف) استعاره: ب) کنایه: پ) جناس:</p>																
قلمرو فکری (۸ نمره)																
۲۶	در هریک از عبارت های زیر مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید. الف) چون حق تعالی بنده ای را گزید و مستغرق خود گردانید. ب) عشق هر جا که باشد، جز او رخت دیگری نهد. پ) محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. ت) بوی گُلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت!			۱												
۲۷	با توجه به بیت «آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند» دلیل فرخنده پی بودن خضر چیست؟			۵ /												
۲۸	مفهوم مشترک دو بیت را بنویسید. الف) من که هر آنچه داشتم، اول ره گذاشتم / حال برای چون تویی، اگر چه لایقم بگو ب) در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست / با جان بودن به عشق در سامان نیست			۵ /												
۲۹	عبارت «از بیم عقرب جراره دموکراسی به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ ها پناه ببرد» یادآور کدام ضرب المثل است؟			۵ /												
۳۰	در بیت «سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق»، شاعر برای بیان درد اشتیاق خود، دنبال چه کسی است؟			۵ /												

بارم	(صفحه چهارم)	سوال												
۱	<p>هریک از موارد زیر، با کدام مورد در جدول داده شده، مفهوم مشترکی دارد؟ (یک مورد در جدول اضافی است)</p> <p>الف) گفت: به خاطر داشتم که چون به درخت گل رسم، دامنی پر کنم هدیهٔ اصحاب را. چون برسیدم بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت</p> <p>ب) در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز / هرکسی بر حسب فکر گمانی دارد</p> <p>ج) بی عشق زیستن را جز نیستی، چه نام است؟ / یعنی اگر نباشی، کار دلم تمام است</p> <p>د) صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع / لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست</p> <table border="1" data-bbox="198 432 1455 688"> <tr> <td data-bbox="198 432 331 478">.....</td> <td data-bbox="331 432 1455 478">۱) حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب</td> </tr> <tr> <td data-bbox="198 478 331 525">.....</td> <td data-bbox="331 478 1455 525">۲) هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکشد / وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای</td> </tr> <tr> <td data-bbox="198 525 331 571">.....</td> <td data-bbox="331 525 1455 571">۳) همه طالب حسن اند و در آن می گویند که خود را به حسن رسانند و به حسن که مطلوب همه است دشوار توان رسیدن</td> </tr> <tr> <td data-bbox="198 571 331 617">.....</td> <td data-bbox="331 571 1455 617">۴) گفت: «مست ای محتسب، بگذار و رو / از برهنه کی توان بردن گرو؟»</td> </tr> <tr> <td data-bbox="198 617 331 663">.....</td> <td data-bbox="331 617 1455 663">۵) هرکسی از ظنّ خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من</td> </tr> <tr> <td data-bbox="198 663 331 688">.....</td> <td data-bbox="331 663 1455 688"></td> </tr> </table>	۱) حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب	۲) هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکشد / وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای	۳) همه طالب حسن اند و در آن می گویند که خود را به حسن رسانند و به حسن که مطلوب همه است دشوار توان رسیدن	۴) گفت: «مست ای محتسب، بگذار و رو / از برهنه کی توان بردن گرو؟»	۵) هرکسی از ظنّ خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من		۳۱
.....	۱) حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب													
.....	۲) هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکشد / وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای													
.....	۳) همه طالب حسن اند و در آن می گویند که خود را به حسن رسانند و به حسن که مطلوب همه است دشوار توان رسیدن													
.....	۴) گفت: «مست ای محتسب، بگذار و رو / از برهنه کی توان بردن گرو؟»													
.....	۵) هرکسی از ظنّ خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من													
.....														
	<p>معنی و مفهوم بیت ها و مصراع ها را به فارسی روان بنویسید. (۴ نمره)</p> <p>الف) پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش نَدَرَد. (۵/)</p> <p>ب) آخرین چراغ امپرا طوری روم را موسولینی روشن کرد که دولت مستعجل بود. (۵/)</p> <p>پ) صد تیغ جفا بر سرو تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند. (۷۵/)</p> <p>ت) همّت از باد سحر می طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است. (۷۵/)</p> <p>ث) حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب. (۵/)</p> <p>ج) هرکه جز ماهی، ز آبش سیر شد (۵/)</p> <p>چ) تا درد و ورم فرو نشیند / کافور بر آن ضماد کردند (۵/)</p>	۳۲												

موفق و سربلند باشید